

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

โรงพยาบาลชุมชนเป็นสถานบริการสุขภาพของรัฐที่ตั้งอยู่ในชุมชน มีความใกล้ชิดกับประชาชนเขตชนบทและพื้นที่นอกตัวเมืองมากกว่าโรงพยาบาลระดับอื่น ขอบเขตความรับผิดชอบของโรงพยาบาลชุมชนจึงมีความแตกต่างจากโรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไป ที่นอกจากจะให้บริการด้านการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การรักษาพยาบาล และการฟื้นฟูสมรรถภาพแล้ว โรงพยาบาลชุมชนยังต้องให้บริการโดยมุ่งสู่ชุมชนเพื่อพัฒนาสุขภาพอนามัยและคุณภาพชีวิตของประชาชนตามนโยบายของกระทรวงสาธารณสุขที่ได้กำหนดขึ้นในแต่ละยุคสมัย ขอบข่ายงานของโรงพยาบาลชุมชนจึงมีได้จำกัดอยู่แต่เฉพาะในเขตโรงพยาบาลเท่านั้น แต่ยังคงครอบคลุมถึงพื้นที่รอบนอกในอำเภอที่ตั้งด้วย ซึ่งนับเป็นความรับผิดชอบในภาระงานที่กว้างขวาง การดำเนินงานต่าง ๆ ของโรงพยาบาลชุมชนที่จะให้สำเร็จลุล่วงครอบคลุมได้ทั้งหมดต้องอาศัยการผนึกกำลังร่วมแรงร่วมใจกันของบุคลากรทุก ๆ ฝ่าย แต่เนื่องจากกลุ่มงานการพยาบาลโรงพยาบาลชุมชนเป็นหน่วยงานหนึ่งที่มีจำนวนบุคลากรมากที่สุดคือมีจำนวนตั้งแต่ 44 - 118 คนแตกต่างกันไปตามขนาดของโรงพยาบาล ในขณะที่กลุ่มงานหรือฝ่ายอื่น ๆ มีบุคลากรเพียง 3 - 20 คนเท่านั้น (กรอบอัตรากำลังรอบที่ 3 ตามหนังสือคำสั่ง ก.พ. เลขที่ นร 0707.4.2 / 2525 ลงวันที่ 27 กรกฎาคม พ.ศ. 2538) ดังนั้นการดำเนินงานต่าง ๆ ของโรงพยาบาลชุมชนจึงต้องอาศัยบุคลากรในกลุ่มงานการพยาบาลเป็นหลัก หัวหน้าพยาบาลโรงพยาบาลชุมชนซึ่งถือเป็นผู้บริหารและผู้นำของกลุ่มงานการพยาบาลจึงเป็นบุคคลที่มีความสำคัญเป็นอย่างมากต่อการกำหนดทิศทางและกิจกรรมการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ในความรับผิดชอบและเป็นกลไกสำคัญต่อการสนับสนุนงานต่าง ๆ ของโรงพยาบาลให้สำเร็จลุล่วงตามเป้าหมาย

เมื่อพิจารณาลักษณะงานและความรับผิดชอบในตำแหน่งอันสำคัญนี้ หัวหน้าพยาบาลโรงพยาบาลชุมชนต้องมีความรับผิดชอบครอบคลุม 4 ด้านคือ ด้านบริหาร ด้านบริการ ด้านวิชาการ และด้านพัฒนางานและบุคลากร (สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข, 2533) ต้องเป็นผู้กำหนดปรัชญา วัตถุประสงค์ นโยบายของกลุ่มงาน ตลอดจนกำหนดแนวทางการปฏิบัติการพยาบาลเพื่อให้บริการที่มีคุณภาพ เป็นผู้ที่มีอิทธิพลโดยตรงต่อผลสำเร็จของงาน และต่อขวัญกำลังใจของผู้ปฏิบัติงานภายใต้การบังคับบัญชา นอกจากนี้ยังมีบทบาทร่วมในการบริหารโรงพยาบาลและเป็นตัวแทนของผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาล และจากภารกิจที่เป็นหน่วยงานที่ต้องให้บริการชุมชน หัวหน้าพยาบาลจึงต้องมีการประสานสัมพันธ์กับหน่วยงานอื่น ๆ ในชุมชน จากบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบที่กว้างขวาง หัวหน้าพยาบาลโรงพยาบาลชุมชนจึงต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถมากและต้องเป็นความ

สามารถที่เหมาะสมจึงจะทำให้การดำเนินงานต่าง ๆ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

แต่จากการประเมินสมรรถนะที่ผ่านมาของหัวหน้าพยาบาลเมื่อปีพ.ศ. 2530 โดยกองการพยาบาลพบว่าหัวหน้าพยาบาลยังขาดสมรรถนะที่เหมาะสมต่อการปฏิบัติงานในตำแหน่งเนื่องจากผลการปฏิบัติงานยังไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยพิจารณาจากสาเหตุดังต่อไปนี้คือ 1) ไม่มีการจัดทำแผนการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงเนื่องจากไม่ทราบนโยบายของประเทศและนโยบายของกระทรวงสาธารณสุขทำให้การปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามนโยบายของรัฐ 2) ด้านบริการยังไม่มีมาตรฐานการให้บริการทำให้การให้บริการของฝ่ายไม่เป็นระบบ ไม่มีความคล่องตัว งานบริการไม่มีคุณภาพเท่าที่ควรเนื่องจากขาดความรู้ในเรื่องการจัดเก็บข้อมูล การนำข้อมูลมาวิเคราะห์ประเมินผลเพื่อการพัฒนาบริการพยาบาล 3) ด้านวิชาการฝ่ายการพยาบาลไม่ได้จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานต่าง ๆ ทำให้การใช้เทคโนโลยีไม่ทันสมัย 4) ไม่พัฒนาบริการเนื่องจากหัวหน้าพยาบาลขาดความกระตือรือร้นในการค้นคว้าหาความรู้เป็นผลให้เจ้าหน้าที่ขาดความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานและไม่ได้รับการพัฒนาทางด้านบุคลากรเท่าที่ควรจะได้รับ (กระทรวงสาธารณสุข, กองการพยาบาล, 2530 อ้างถึงใน นพพร การถัก, 2535) ซึ่ง นพพร การถัก ได้อ้างอิงและสรุปว่า ปัญหาที่ทำให้การปฏิบัติงานของหัวหน้าพยาบาลโรงพยาบาลชุมชนไม่บรรลุวัตถุประสงค์เป็นเพราะหัวหน้าพยาบาลโรงพยาบาลชุมชนขาดการรับรู้และความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของตนเอง มีความรู้และประสบการณ์ด้านบริหารงานไม่เพียงพอ การฝึกอบรมเพื่อพัฒนาบุคคลสำหรับหัวหน้าพยาบาลโดยกองการพยาบาลมีไม่ทั่วถึงและปริมาณงานในความรับผิดชอบมีมากเกินไป ซึ่งข้อสรุปบางประการของนพพร การถัก สอดคล้องกับการศึกษาของสุลักษณ์ มีชูทรัพย์ (2534) ที่กล่าวถึงปัญหาและอุปสรรคในการบริหารการพยาบาลในบางส่วนเกิดจากการขาดความรู้ ความสามารถในด้านบริหารงานและขาดการเตรียมตัวที่จะรับตำแหน่งผู้บริหาร ซึ่งเมื่อผู้วิจัยพิจารณาเฉพาะในส่วน of โรงพยาบาลชุมชน ที่เป็นเช่นนี้เพราะหัวหน้าพยาบาลโรงพยาบาลชุมชนดำรงตำแหน่งหัวหน้าพยาบาลตั้งแต่อายุน้อยยังขาดประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ ทำให้ขาดการรับรู้ที่ดีพอเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของตนเองจึงทำให้ผลการปฏิบัติงานยังไม่บรรลุเป้าหมาย ดังเช่นผลการศึกษาวิจัยของนพพร การถัก (2535) ที่พบว่าหัวหน้าพยาบาลโรงพยาบาลชุมชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีอายุเฉลี่ย 30.17 ปีและส่วนใหญ่อยู่ในตำแหน่งเป็นเวลาต่ำกว่า 1 ปีจนถึง 5 ปี มีการรับรู้บทบาทของหัวหน้าพยาบาลโดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลางและมีการปฏิบัติงานโดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับพอใช้เท่านั้น และจากการศึกษาวิจัยของกนกวรรณ จิตต์ตรีงาม (2537) ที่ได้ศึกษาถึงแนวคิดพื้นฐานในการเตรียมตัวเข้าสู่ตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายการพยาบาลในโรงพยาบาลขนาด 100 เตียงขึ้นไปทั้งในโรงพยาบาลของรัฐและเอกชน พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เตรียมตัวเข้าสู่ตำแหน่งโดยศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองและมีความรู้สึกว่าความรู้และประสบการณ์ที่มีอยู่ไม่เพียงพอสำหรับการปฏิบัติงานในตำแหน่ง รวมทั้งไม่มีเวลาเตรียมตัวด้านความรู้ทางการบริหารและไม่ได้รับการฝึกสมรรถภาพทางการบริหาร ข้อเท็จจริงดังกล่าวสามารถอนุมานได้ว่าหัวหน้าพยาบาลโดยทั่ว ๆ ไปยังขาดสมรรถนะที่เหมาะสมในการปฏิบัติงานในตำแหน่ง ซึ่งหัวหน้าพยาบาลโรงพยาบาลชุมชนก็อยู่ในข่ายนี้ด้วยเช่นกัน

ดังนั้นการพัฒนาสมรรถนะของหัวหน้าพยาบาลโรงพยาบาลชุมชนจึงเป็นความจำเป็นรีบด่วนโดยเริ่มต้นจากการค้นหาสมรรถนะที่สำคัญและจำเป็นเพื่อใช้ในการประเมินความต้องการในการฝึกอบรมและพัฒนา และใช้ในการพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรม ต่อไป ซึ่งในขณะนี้ยังไม่มีใครค้นหาและศึกษาสมรรถนะดังกล่าวไว้ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาโดยวิธีวิเคราะห์ตัวประกอบสมรรถนะสำคัญของหัวหน้าพยาบาลโรงพยาบาลชุมชนซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการเตรียมตัวผู้ที่จะขึ้นสู่ตำแหน่งและเป็นแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะของผู้ที่ดำรงตำแหน่งอยู่ก่อนเพื่อให้มีสมรรถนะที่เหมาะสมต่อการปฏิบัติงานต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาตัวประกอบสมรรถนะของหัวหน้าพยาบาลโรงพยาบาลชุมชน
2. เพื่อศึกษาตัวแปรที่อธิบายลักษณะตัวประกอบสำคัญของสมรรถนะของหัวหน้าพยาบาลโรงพยาบาลชุมชน

ขอบเขตการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาตัวประกอบสมรรถนะของหัวหน้าพยาบาลโรงพยาบาลชุมชน กระทรวงสาธารณสุขเท่านั้น
2. สมรรถนะของหัวหน้าพยาบาลโรงพยาบาลชุมชน กระทรวงสาธารณสุข ที่ศึกษาเป็นสมรรถนะด้านการวางแผน ด้านการจัดระบบงาน ด้านการอำนวยความสะดวก ด้านการควบคุม ด้านการปฏิบัติการพยาบาล ด้านวิชาการและการวิจัย ด้านการใช้เทคโนโลยีทันสมัย ด้านการตลาด ด้านภาวะผู้นำ และด้านการสนับสนุนงานการสาธารณสุขมูลฐาน
3. ประชากรที่ใช้ศึกษาครั้งนี้เป็นหัวหน้าพยาบาลโรงพยาบาลชุมชน กระทรวงสาธารณสุขที่ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งอย่างน้อย 2 ปีขึ้นไป
4. ตัวแปรที่ใช้ในการวิเคราะห์ตัวประกอบสมรรถนะของหัวหน้าพยาบาลโรงพยาบาลชุมชน เป็นตัวแปรที่เกี่ยวกับสมรรถนะของหัวหน้าพยาบาลโรงพยาบาลชุมชน 10 ด้าน คือ
  - 4.1 สมรรถนะด้านการวางแผน
  - 4.2 สมรรถนะด้านการจัดระบบงาน
  - 4.3 สมรรถนะด้านการอำนวยความสะดวก
  - 4.4 สมรรถนะด้านการควบคุม
  - 4.5 สมรรถนะด้านการปฏิบัติการพยาบาล
  - 4.6 สมรรถนะด้านวิชาการและการวิจัย
  - 4.7 สมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีทันสมัย

4.8 สมรรถนะด้านการตลาด

4.9 สมรรถนะด้านภาวะผู้นำ

4.10 สมรรถนะด้านการสนับสนุนงานการสาธารณสุขมูลฐาน

ข้อตกลงเบื้องต้น

ขนาดของโรงพยาบาลชุมชนที่แตกต่างกันไม่ส่งผลต่อการประเมินความสำคัญและความจำเป็นของสมรรถนะของผู้ตอบในแต่ละข้อกระทง

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

โรงพยาบาลชุมชน หมายถึง โรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุขที่มีสถานที่ตั้งอยู่ตามอำเภอหรือกิ่งอำเภอทั่วประเทศ มีขนาดตั้งแต่ 10 - 120 เตียง ให้บริการสุขภาพโดยมีความรับผิดชอบครอบคลุมพื้นที่ ใน 4 มิติ คือ ส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันโรค รักษาพยาบาลและฟื้นฟูสมรรถภาพ ตลอด 24 ชั่วโมง โดยบุคลากรทางการแพทย์ พยาบาลและเจ้าหน้าที่อื่น ๆ ในทีมสุขภาพ ตลอดทั้งดำเนินงานด้านการสนับสนุนงานการสาธารณสุขมูลฐานในชุมชน และงานอื่น ๆ ที่สนองนโยบายการสาธารณสุขแห่งชาติ

หัวหน้าพยาบาล หมายถึง พยาบาลวิชาชีพที่ได้รับการบรรจุแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าพยาบาล ปฏิบัติงานเป็นผู้บริหารระดับสูงของกลุ่มงานการพยาบาลโรงพยาบาลชุมชน เป็นผู้กำหนดปรัชญา นโยบาย เป้าหมายการปฏิบัติงานและทิศทางการดำเนินงานของกลุ่มงานการพยาบาลโรงพยาบาลชุมชนที่ตนปฏิบัติงานอยู่

สมรรถนะของหัวหน้าพยาบาลโรงพยาบาลชุมชน หมายถึง ความสามารถในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่รวมทั้งคุณลักษณะเฉพาะสำคัญที่จะเอื้ออำนวยให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยศึกษาโดยจำแนกสมรรถนะของหัวหน้าพยาบาลโรงพยาบาลชุมชนออกเป็น 10 ด้าน ดังนี้คือ

4.1 สมรรถนะด้านการวางแผน

4.2 สมรรถนะด้านการจัดระบบงาน

4.3 สมรรถนะด้านการอำนวยการ

4.4 สมรรถนะด้านการควบคุม

4.5 สมรรถนะด้านการปฏิบัติการพยาบาล

4.6 สมรรถนะด้านวิชาการและการวิจัย

4.7 สมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีทันสมัย

4.8 สมรรถนะด้านการตลาด

4.9 สมรรถนะด้านภาวะผู้นำ

4.10 สมรรถนะด้านการสนับสนุนงานการสาธารณสุขมูลฐาน

สมรรถนะด้านการวางแผน หมายถึง ความสามารถของหัวหน้าพยาบาลโรงพยาบาลชุมชนที่แสดงออกว่าสามารถคาดการณ์องค์การในอนาคต และสามารถวางแผนงานต่าง ๆ ไว้รองรับอย่างเหมาะสม มีการเตรียมพร้อมด้านทรัพยากรบุคคล วัสดุ อุปกรณ์ กระบวนการและระยะเวลา เพื่อปรับปรุง พัฒนากลุ่มงานให้ก้าวหน้าทันต่อการเปลี่ยนแปลง

สมรรถนะด้านการจัดระบบงาน หมายถึง ความสามารถของหัวหน้าพยาบาลโรงพยาบาลชุมชนที่แสดงออกว่าสามารถจัดระเบียบและกลไกการปฏิบัติงานเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุผลสำเร็จตามที่กำหนดไว้ โดยครอบคลุมถึงการจัดอาคาร สถานที่ปฏิบัติงาน การจัดโครงสร้างการบริหารงาน การกำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคลากร การกำหนดรูปแบบของการติดต่อสื่อสารและรูปแบบการประสานงาน

สมรรถนะด้านการอำนวยความสะดวก หมายถึง ความสามารถของหัวหน้าพยาบาลโรงพยาบาลชุมชนที่แสดงออกว่าสามารถนิเทศงาน สั่งการ ประสานงาน โดยใช้การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ ความสามารถในการตัดสินใจ การอำนวยความสะดวก การสร้างบรรยากาศ การส่งเสริมและสนับสนุนบรรยากาศที่เอื้อต่อการปฏิบัติงาน การกระจายอำนาจ การประสานพลังและส่งเสริมความสัมพันธ์ของบุคลากรและการกระทำใด ๆ ที่ทำให้การดำเนินงานต่าง ๆ มีความราบรื่น บุคลากรมีขวัญและกำลังใจ

สมรรถนะด้านการควบคุม หมายถึง ความสามารถของหัวหน้าพยาบาลโรงพยาบาลชุมชนที่แสดงออกถึงความสามารถในการควบคุม ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลบุคลากรด้านการปฏิบัติงาน กระบวนการปฏิบัติงานและการเบิกจ่ายวัสดุอุปกรณ์เพื่อใช้ในการปฏิบัติงานเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยมีข้อมูลเปรียบเทียบกับมาตรฐาน

สมรรถนะด้านการปฏิบัติการพยาบาล หมายถึง ความสามารถของหัวหน้าพยาบาลโรงพยาบาลชุมชนที่แสดงออกว่า มีความชำนาญและมีทักษะในการปฏิบัติการพยาบาล สามารถประเมินสภาพ วินิจฉัยปัญหาและให้การพยาบาลผู้ป่วยได้อย่างเหมาะสม สามารถแสดงและสาธิตวิธีการปฏิบัติการพยาบาล และสามารถให้คำแนะนำแก่บุคลากรพยาบาลทางด้านการปฏิบัติการพยาบาล เพื่อป้องกันภาวะแทรกซ้อนและให้คำแนะนำทางด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ป่วยและการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการพยาบาลได้

สมรรถนะด้านวิชาการและการวิจัย หมายถึง ความสามารถของหัวหน้าพยาบาลโรงพยาบาลชุมชน ที่แสดงออกว่ามีความรอบรู้เกี่ยวกับข้อความรู้ที่เป็นวิชาการทั้งในและนอกวิชาชีพอย่างกว้างขวาง รู้และเข้าใจภาษาต่างประเทศ สามารถอ่านบทความ หนังสือหรือเอกสารภาษาต่างประเทศและสรุปใจความสำคัญได้ มีความสามารถในการจัดทำเอกสารหรือตำราทางวิชาการ รวมถึงความสามารถในการทำวิจัย การเป็นที่ปรึกษาในการทำวิจัยสามารถนำผลการวิจัยมาใช้ในการปรับปรุงพัฒนางานและสามารถเผยแพร่ผลการวิจัยสู่สาธารณชน

สมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีทันสมัย หมายถึง ความสามารถของหัวหน้าพยาบาล โรงพยาบาลชุมชนที่แสดงออกว่ามีความรู้ความเข้าใจประโยชน์และวิธีการใช้เทคโนโลยีใหม่โดยเฉพาะความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์และโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปต่าง ๆ การใช้เทคโนโลยีสื่อสารทางโทรคมนาคม การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การใช้นวัตกรรมใหม่ ๆ รวมทั้งการใช้เครื่องมือทันสมัยในการปฏิบัติการพยาบาลกับผู้ป่วย

สมรรถนะด้านการตลาด หมายถึง ความสามารถของหัวหน้าพยาบาลโรงพยาบาลชุมชนที่แสดงออกถึงความสามารถในการวิเคราะห์ความต้องการการใช้บริการพยาบาลของผู้ใช้บริการในชุมชน สามารถจัดรูปแบบบริการพยาบาลได้สอดคล้องกับความต้องการและตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการได้อย่างรวดเร็ว สามารถออกแบบงานบริการพยาบาลและอาคารสถานที่ให้เป็นที่ถูกใจประทับใจผู้มาใช้บริการ สามารถนำหลักการตลาดมาประยุกต์ใช้กับงานบริการพยาบาล และสามารถใช้มาตรฐานวัดคุณภาพการบริการพยาบาลเชิงการตลาด

สมรรถนะด้านภาวะผู้นำ หมายถึง ทักษะการแสดงออกของหัวหน้าพยาบาลโรงพยาบาลชุมชนที่แสดงออกว่ามีบุคลิกลักษณะดี มีความเชื่อมั่น มีไหวพริบในการแก้ไขปัญหาข้อขัดแย้งต่าง ๆ มีความยุติธรรม สามารถกระตุ้นและจูงใจผู้ใต้บังคับบัญชาให้มีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงานและอยากทุ่มเทความสามารถ มีการแสดงออกอย่างเหมาะสม สามารถเป็นแบบอย่างที่ดีต่อผู้ใต้บังคับบัญชาและร่วมงาน มีความศรัทธาในวิชาชีพ สามารถปลุกฝังให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพและองค์การมีการคำนึงถึงสิทธิมนุษยชนและยึดมั่นในจรรยาบรรณวิชาชีพ มีการประพฤติปฏิบัติในทางที่ควร สร้างความรักสามัคคีให้เกิดขึ้นกับหมู่คณะ มีความสามารถในการเจรจาต่อรอง การพูดเพื่อเปลี่ยนแปลงความคิด มีการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีวิสัยทัศน์ และสามารถสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่วิชาชีพพยาบาล

สมรรถนะด้านการสนับสนุนงานการสาธารณสุขมูลฐาน หมายถึง ความสามารถของหัวหน้าพยาบาลโรงพยาบาลชุมชนที่แสดงออกถึงการปฏิบัติงานและการให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานกับเจ้าหน้าที่สาธารณสุข โดยยึดหลักและเป้าหมายสุขภาพดีถ้วนหน้า / คุณภาพชีวิตในการดูแลสุขภาพอนามัยของประชาชน

ตัวแปร หมายถึง ข้อกระทงหรือประโยคที่มีเนื้อความเกี่ยวข้องกับสมรรถนะของหัวหน้าพยาบาลโรงพยาบาลชุมชน และเป็นตัวแปรในการวิเคราะห์ตัวประกอบ

ตัวประกอบ หมายถึง กลุ่มของตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักตัวประกอบ เท่ากับ 0.35 หรือมากกว่า ในแต่ละตัวประกอบ หลังจากการหมุนแกนตัวประกอบแบบออร์ทोगอนอล (Orthogonal) แล้ว

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ใช้เป็นแนวทางในการคัดเลือกแต่งตั้งหัวหน้าพยาบาลโรงพยาบาลชุมชน
2. เป็นประโยชน์โดยตรงต่อหัวหน้าพยาบาลโรงพยาบาลชุมชนในการพัฒนาตนเองให้มี

สมรรถนะที่เหมาะสมต่อการปฏิบัติงานในตำแหน่ง

3. ใช้เป็นแนวทางในการสร้างเกณฑ์ประเมินผลการปฏิบัติงานของหัวหน้าพยาบาล
โรงพยาบาลชุมชน
4. ใช้เป็นแนวทางในการจัดหลักสูตรการฝึกอบรมเพื่อการเสริมสร้างและพัฒนาสมรรถนะ
ที่เหมาะสมของหัวหน้าพยาบาลโรงพยาบาลชุมชน